

The Participatory Administration that Affects the Effectiveness of the School, The Primary Educational Services Office, Nakhon Pathom Area 2

Mali Aksorn^{1*} and Kris Kittitanus¹

¹ Thonburi University, Thailand

* Corresponding author. E-mail: aksornmali1703@gmail.com

ABSTRACT

This article aimed (1) to study the level of participatory administration in schools under the Primary Educational Services Office, Nakhon Pathom Area 2, (2) to study investigate the level of effectiveness of schools under the Primary Educational Services Office, Nakhon Pathom Area 2, and (3) to study examine the participatory administration that influences the effectiveness of schools under the Primary Educational Services Office. The population is administrators and teachers in schools under the Primary Educational Services Office, Nakhon Pathom Area 2, 1,633 persons (data as of 2565). The sample group includes 321 drawn by Taro Yamane's A tool used for data collection was a questionnaire. Statistical analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's correlation, and Simple Regression Analysis. The findings include: The level of participatory administration in schools under the Primary Educational Services Office, Nakhon Pathom Area 2, is generally high. Overall, the highest average is in goal-setting, followed by involvement in solving problems, and the lowest is in decision-making. The overall effectiveness of schools under the Primary Educational Services Office, Nakhon Pathom Area 2, is at a high level. When categorized by effectiveness aspects, the highest average is in the ability to adapt to the environment, followed by problem-solving ability, and the lowest is the ability to develop positive attitudes in students. Participatory administration that influences the effectiveness of schools under the Primary Educational Services Office, Nakhon Pathom Area 2, is statistically significant at the 0.01 level.

Keywords: Participatory Administration, School Effectiveness, Primary School

การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

มะลิ อักษร^{1*} และ กฤตภูมิ กิตติฐานัส¹

¹ มหาวิทยาลัยบูรพา ประเทศไทย

* Corresponding author. E-mail: aksornmali1703@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษากระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (2) ศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 และ (3) ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2565 รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,633 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro - Yamane จำนวน 321 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมทางสถิติด้วยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยวิธีของเพียร์สัน (Pearson's correlation) และการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) ผลการศึกษาพบว่า ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การบริหารแบบมีส่วนร่วม, ประสิทธิภาพของสถานศึกษา, โรงเรียนประถมศึกษา

© 2024 JSSP: Journal of Social Science Panyapat

บทนำ

การบริหารสถานศึกษาเป็นภารกิจหลักของผู้บริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางการศึกษาทั้งทางแนวคิดและแนวปฏิบัติ จะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการและขั้นตอนต่างๆ ในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การบริหารงานของสถานศึกษาบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถในหลายๆ ด้าน มีเทคนิคและวิธีการบริหารหลากหลายรูปแบบ สามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่ การที่จะเป็นผู้บริหารมืออาชีพต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ คุณลักษณะเฉพาะตน และอาศัยทักษะกระบวนการบริหารที่ทำงานร่วมกับผู้อื่น เน้นการมีส่วนร่วมแบบพหุภาคีของบุคลากร ทุกฝ่าย ทุกสถาบัน ทุกองค์กร ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อให้สัมฤทธิ์ผล ทั้งวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมและเป้าประสงค์ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานทุกคนแสดงออกถึงแนวคิดต่างๆ เปิดรับฟังทุกความคิดเห็น เพราะทุกเสียงของบุคลากรในองค์กรนั้นมีความหมายที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดี การเปิดใจรับฟังจะช่วยให้ผู้ร่วมงานกล้าที่จะแสดงความคิดเห็น ทำให้ได้รับรู้และสามารถแก้ปัญหาได้อย่างตรงจุด สามารถดำเนินงานตามความต้องการและทิศทางของการเปลี่ยนแปลง มีความเห็นพ้องต้องกันแต่คงไว้ซึ่งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา (ธีระ ฤกษ์เจริญ, 2546)

การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการบริหารสถานศึกษารูปแบบหนึ่ง ซึ่งเป็นกระบวนการดำเนินงานโดยให้บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการได้รับผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมร่วมกันจัดการศึกษา ตัดสินใจเรื่องสำคัญของสถานศึกษา เป็นการระดมทรัพยากรด้านการเงินและด้านวิชาการ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และแสดงความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ตามแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ Marshall Sashkin (Sashkin, 1982) การที่จะบริหารงานโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรได้นำหลักการมีส่วนร่วมที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายโดยเฉพาะครูผู้สอน ร่วมตระหนักรับรู้มีโอกาสดำเนินการเข้ามาแสดงบทบาท มีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารที่ดีจะต้องเป็นแรงบันดาลใจให้กับบุคลากรทุกคนในองค์กร ช่วยผลักดันให้เกิดความมุ่งมั่นกับงานที่ทำอยู่ให้เกิดความเชื่อมั่นและความภาคภูมิใจในองค์กร ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญในการทำงานร่วมกัน (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553)

การที่องค์กรจะประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายนั้น เครื่องมือหรือตัวบ่งชี้ในการตัดสินใจว่า การบริหารของหน่วยงานหรือองค์กรใดองค์กรหนึ่ง สามารถดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้มากน้อยเพียงใดก็คือ ประสิทธิภาพขององค์กร ประสิทธิภาพขององค์กรมีความสำคัญยิ่งในศาสตร์ทางการบริหาร การบริหารองค์กรจะประสบความสำเร็จ การที่จะตัดสินใจว่าองค์กรจะอยู่รอดหรือไม่จะมีประสิทธิผลขององค์กรเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จ แต่การที่จะทำให้ประสิทธิผลบังเกิดขึ้นได้อาจต้องอาศัยกระบวนการที่ชัดเจน ซึ่งต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่ายและการที่จะสามารถทำให้บุคลากรในองค์กรทำงาน เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สิ่งสำคัญคือ ผู้บริหารโรงเรียนที่จะใช้หลักการแบบมีส่วนร่วมเข้าสนับสนุน ประสิทธิภาพจึงเป็นเรื่องของความสำเร็จขององค์กรในการกระทำสิ่งต่างๆ ตามที่ได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้ ทั้งนี้เกิดจากประสิทธิภาพของผู้บริหารครูที่สามารถใช้ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหารจัดการ เพื่อแสดงให้เห็นว่า มีความสามารถในการปฏิบัติงานจนบรรลุตามวัตถุประสงค์ตามแนวคิดของ Paul E.Mott (Mott, 1972) ทั้งในเรื่องความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน การบริหารแบบมีส่วนร่วมจึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน หากบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความกระตือรือร้นไปกับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาของโรงเรียนก็จะทำให้ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย (วิบูลร นิลพิบูลย์, 2563)

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 120 โรงเรียน ถือว่ามีการเปลี่ยนแปลงในสายการบริหารหลายด้าน เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา มีการโอนย้ายตำแหน่ง หรือในบางสถานศึกษาขาดตำแหน่งผู้บริหาร ยังไม่ได้รับการจัดสรร ปัญหาที่พบหลังจากมีการเปลี่ยนผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลให้เกิดความไม่ต่อเนื่องของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่อาจจะมีช่วงเปลี่ยนผ่านในแต่ละโรงเรียน อันจะส่งผลต่อประสิทธิผลที่ตั้งไว้ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 นั้นมีปัญหาในด้านประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดอยู่หลายประการ สิ่งหนึ่งที่สามารถยืนยันประสิทธิผลของโรงเรียนได้ ก็คือ ความสามารถของแต่ละโรงเรียนในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังไม่เป็นที่พึงพอใจ จากข้อมูลผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2561 ถึงปีการศึกษา 2564 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแต่ละปีการศึกษาแล้ว พบว่า บางกลุ่มสาระการเรียนรู้คะแนนเฉลี่ยลดลงทุกปี

ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมดังกล่าว สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานระยะ 3 ปี พ.ศ. 2563-2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ที่พยายามจะผลักดันและส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นในองค์กร โดยกล่าวว่าปัญหาความล้มเหลวในการบริหารยุทธศาสตร์ เป็นผลมาจากการที่องค์กรมีรูปแบบการบริหารงานในแบบแยกส่วน มีขั้นตอนการทำงานที่ต่างคนต่างทำ ต่างคนต่างรายงานตรงต่อผู้บังคับบัญชา ตามสายบังคับบัญชาของตัวเอง ซึ่งเมื่อมีการแผนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติแล้ว มักพบว่าไม่สามารถทำให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ตามยุทธศาสตร์ที่วางไว้ได้ เนื่องจากภายในองค์กรประกอบไปด้วยหน่วยงานและสมาชิกที่หลากหลายทำหน้าที่แตกต่างกัน โดยไม่มีแนวทางหรือการบูรณาการในการใช้ยุทธศาสตร์ร่วมกัน การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ที่ประสบผลสำเร็จต้องประกอบไปด้วยการกำหนดกลยุทธ์ การแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ การประเมินหรือการควบคุมกลยุทธ์ องค์กรมักจะประสบปัญหาของการแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ ภายในองค์กรที่ยังขาดความเชื่อมโยงซึ่งกันและกันอย่างเป็นระบบ ซึ่งหลักการของ

การบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษาหลักการของการบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษา มีแนวทางการดำเนินการที่สำคัญอีกหนึ่งประการคือ การขับเคลื่อนสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมการบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษาจะขับเคลื่อนด้วยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภายในจังหวัดนครปฐมและตามพันธกิจที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งแสวงหาและประสานเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานนอกจังหวัด ในกลุ่มจังหวัด ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในการพัฒนาการศึกษาในจังหวัด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2, 2563)

จากที่มาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ผู้วิจัยในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ได้เล็งเห็นว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นเครื่องมือสนับสนุนและผลักดันให้การดำเนินงานในสถานศึกษาเกิดประสิทธิผลมากขึ้นเพียงใด และการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านใดที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ทั้งนี้การได้รับความร่วมมือจากผู้ร่วมงานในระดับปฏิบัติการต้องอาศัยความเห็นที่ตรงกัน สามารถทำงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมาย เกิดประสพผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลของสถานศึกษาที่ดียิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2
3. เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 120 โรงเรียน จำนวนผู้บริหาร 150 คน และครูผู้สอน 1,483 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,633 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ในปีการศึกษา 2565 คน จำนวน 321 คน โดยได้จากการคำนวณโดยใช้สูตรของ Taro- Yamane (1973, อ้างถึงใน สีน พันธ์พิณิจ, 2553) และใช้เทคนิคการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นจำแนกตามอำเภอ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่งและวิทยฐานะ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ซึ่งกำหนดคะแนนแบ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ท (Likert. 1993, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2560)

- 5 หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ซึ่งกำหนดคะแนนแบ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert, 1993 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

5 หมายถึง ประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. สมมติฐานการวิจัย

การบริหารแบบมีส่วนร่วมส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 ขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามให้กับสถานศึกษาในสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 แต่ละแห่งด้วยตนเอง

4.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามผ่าน QR CODE ในแพลตฟอร์ม Google Form

4.4 เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 321 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จึงตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์และ จัดลำดับข้อมูล

4.5 นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

5.1.1 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาในแบบสอบถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ (IOC : Index of Item Objective Congruence) ได้ค่าเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

5.1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเท่ากับ .948 และด้านประสิทธิผลของสถานศึกษาเท่ากับ .955

5.2 สถิติพื้นฐาน

5.2.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ค่าร้อยละ

5.2.2 การวิเคราะห์เพื่อหาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผลของสถานศึกษา สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ในการวิเคราะห์หาว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis)

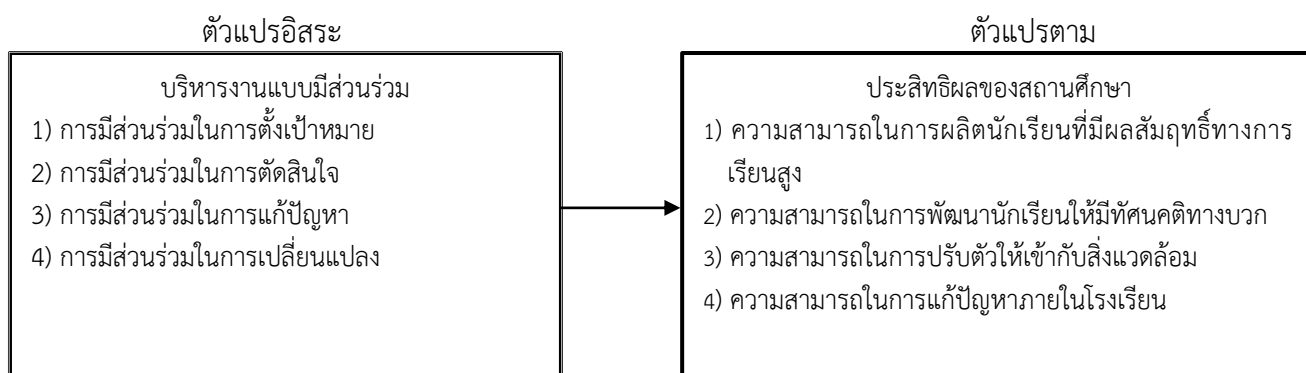
0.91-1.00	หมายถึง	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงมาก
0.71-0.90	หมายถึง	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูง

0.51-0.70	หมายถึง	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ปานกลาง
0.31-0.50	หมายถึง	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำ
0.00-0.30	หมายถึง	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำมาก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 การวิจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ครั้งนี้ เป็นการศึกษการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยใช้ตามแนวคิดของ ซัชกิน (Sashkin, 1982) ซึ่งมี 4 ประการ คือ 1) การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย 2) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา 4) การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง

ส่วนการศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามแนวคิดมอท์ (Mott, 1972) อ้างถึงใน ฮอย และ มิสเกล (Hoy & Miskel, 1991) ซึ่งมี 4 ประการ คือ 1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวก 3) ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม 4) ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$, S.D. =0.57) เมื่อพิจารณาตามตาราง เป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.41$, S.D.=0.60) รองลงมาได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ($\bar{X}=4.40$, S.D. = 0.59) ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.36$, S.D. = 0.64)

2. ผลการศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.41$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.47$, S.D. = 0.63) รองลงมาได้แก่ ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา ($\bar{X}=4.45$, S.D. = 0.64) ส่วนด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.36$, S.D. = 0.63)

3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และการมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง

ตัวแปร	(X ₁)	(X ₂)	(X ₃)	(X ₄)	(X _{tot})
การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย (X ₁)	1	.862**	.824**	.806**	.858**
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X ₂)	-	1	.869**	.846**	.891**
การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา (X ₃)	-	-	1	.904**	.887**
การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง (X ₄)	-	-	-	1	.898**
(Y)	.858**	.891**	.887**	.898**	.937**

หมายเหตุ: **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 1 พบว่าค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และการมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตั้งแต่ .806 – .898

3.2 ผลการวิเคราะห์หาอำนาจการทำนายของ การบริหารแบบมีส่วนร่วมส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) ได้รูปแบบของการวิเคราะห์ 1 รูปแบบ ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

รูปแบบ	ตัวแปรทำนาย	R	R ²	R ² _{adj}	R ² _{change}	SE _{est.}	F _{change}	P
1.	SumX	.937	.878	.878	.878	.20526	2303.193	.001

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .937 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) เท่ากับ .878 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ปรับปรุง (R²_{adj}) เท่ากับ .878 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE_{est.}) เท่ากับ .20526 สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 87.80

การบริหารแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และการมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา แสดงได้ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

ตัวแปรทำนาย	b	β	t	p
การบริหารแบบมีส่วนร่วม	.958	.937	47.992	.001
ค่าคงที่ (Constant)	.230		2.282	.023

$$R = .937, R^2 = .878, R^2_{adj} = .878, F = 2303.193,$$

$$df1 = 1, df2 = 319, Sig. < 0.01, SE_{est.} = .20526, a = .230$$

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม สามารถร่วมกันทำนายตัวประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 87.80 ($R^2 = .878$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อปรับค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ที่มีค่าเท่ากับ .20526 ($SE_{est} = .20526$) พบว่า ปัจจัยทั้งหมดสามารถร่วมกันทำนายตัวประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้ถึงร้อยละ 87.80 ($R^2_{adj} = .878$) ส่วนอีกร้อยละ 12.20 เกิดจากอิทธิพลของตัวแปรอื่นที่ไม่นำมาเป็นตัวแปรอิสระในการศึกษาครั้งนี้ การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่มีอิทธิพลในการทำนายเท่ากับ .937 ($\beta = .937$) ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถเขียนเป็นสมการทำนายในรูปของคะแนนดิบและสมการในรูปคะแนนมาตรฐานได้ สมการทำนายในรูปของคะแนนดิบ ได้แก่

$$Y' = .230 + .958 (X)$$

อภิปรายผล

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ที่พยายามจะผลักดันและส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นในองค์กร แนวทางการดำเนินการที่สำคัญอีกหนึ่งประการคือ การขับเคลื่อนสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม โดยให้ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักในการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดนโยบาย และแนวทางการบริหารงานในสถานศึกษา ตลอดจนมีการติดตามผลการปฏิบัติงานให้มีความเหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา (แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 3 ปี พ.ศ. 2563-2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฤทัยรัตน์ ปัญญาสม (2559) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์การมีส่วนร่วมในการดำเนินการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทับทิม แสงอินทร์ (2559) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนและทันสมัยต่อทุกคนที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านความเป็นอิสระที่จะรับผิดชอบและสามารถดูแลตนเองได้ และด้านความไว้วางใจกันมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาปรับเปลี่ยนการดำเนินงานในสถานศึกษา มีการกำหนดนโยบายต่างๆ ของสถานศึกษาให้ทันสมัย และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงบุคลากรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ และมีเทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสม ทำให้การจัดการศึกษาเกิดประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรชนก แยมอุทัย (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพสถานศึกษาตามทฤษฎีของบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร พบว่า ประสิทธิภาพสถานศึกษาตามทฤษฎีของบุคลากรทางการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยพัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิบูลกร นิลพิบูลย์ (2563) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 1 พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 1 ทั้งภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

การบริหารแบบมีส่วนร่วมส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ซึ่งได้แก่ การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา

และการมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ได้ร้อยละ 88.20 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักต่อการเปลี่ยนแปลงของนโยบายทางการศึกษาในปัจจุบัน โดยเปิดโอกาสให้ครู บุคลากร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมกันเสนอแนวคิด วิธีการใหม่ๆ ที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติในการบริหารงาน มีการปรับปรุงรูปแบบการบริหารจัดการให้เหมาะสมกับสภาพและความจำเป็นของสถานศึกษา โดยสถานศึกษามีส่วนในการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างทั่วถึง รวมถึงมีการร่วมกันเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานตามแผนงานโครงการ ร่วมกันหาทางเลือก ร่วมกันตัดสินใจและเสนอแนะในการเลือกแนวทางการปฏิบัติงาน เพื่อค้นพบแนวทางการปฏิบัติงานที่ดีสำหรับสถานศึกษา และให้บุคลากรทุกฝ่ายได้ปฏิบัติหน้าที่ตามความรู้ ความสามารถ ตามความถนัด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้กับสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภิตา คล้ายหนองสรวง (2558) ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษามี ความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทรี แสงอุไร (2559) ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ด้านการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ได้ร้อยละ 57.60 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิบูลอร นิลพิบูลย์ (2563) ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 1 พบว่า การบริหารแบบ มีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรีเขต 1 มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ครั้งนี้ สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วมจะส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในระดับมาก คือผู้บริหารต้องนำการบริหารมีส่วนร่วมในด้านต่างๆ เข้าปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็น การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษานำแนวทางที่ได้จากการเสนอความคิดเห็นจากฝ่ายต่างๆ มาใช้ในการปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการ บริหารงานบุคคล บริหารงบประมาณ และบริหารทั่วไป เพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากร มีส่วนร่วมในการวางแผนเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารด้านการปฏิบัติงาน เพื่อช่วยในการตัดสินใจในการนำข้อมูลไปสู่การปฏิบัติงานตามแผนงานโครงการ การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการติดตามผลการกำหนดนโยบาย และปรับปรุงให้มีความเหมาะสม ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา และการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการค้นหารูปแบบ วางแผน วางแนวทาง วิธีการทางเลือกใหม่ๆ ในการปฏิบัติงาน โดยนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงเพื่อเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงาน ตามรายละเอียดดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่

สรุปผลการวิจัย

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา ส่วนด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยหรืออำนาจการพยากรณ์เท่ากับ .878 ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ได้ร้อยละ 87.80

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน เพื่อระดมความคิดที่เป็นประโยชน์และสามารถนำมาพัฒนาการศึกษา พร้อมทั้งนำข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ได้รับการยอมรับและถูกนำไปปฏิบัติในสถานศึกษาอย่างแท้จริงต่อไป

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาให้บุคลากรทุกฝ่าย ปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งงาน หน้าที่ความรับผิดชอบ ความเหมาะสมสอดคล้องกับความสามารถและตามความถนัด พร้อมทั้งประเมินความสามารถของบุคลากร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้กับสถานศึกษา

1.3 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้การจัดการศึกษาของนักเรียนสถานศึกษา โดยสร้างทัศนคติทางบวกให้นักเรียนมีความรู้สึกและแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของสังคม พัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีเจตคติที่ดีต่อการศึกษาเล่าเรียน มีระเบียบวินัย ความประพฤติเรียบร้อย มีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และทำให้นักเรียนรู้จักพัฒนาตนเองในทุกๆ ด้านอย่างเหมาะสม

1.4 ผู้บริหารควรส่งเสริมนักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ให้เกิดจินตนาการ เรียนรู้ด้วยการ กระทำจริง โดยฝึกปฏิบัติจริงและการระดมสมอง เพื่อส่งเสริมการคิดอย่างอิสระและรู้จักการประมวลความคิดที่หลากหลาย รวมถึงการตัดสินใจให้คุณค่าแก่ความคิดนั้นๆ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ดังนั้น จึงควรศึกษากลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน เช่น ระดับมัธยมศึกษา หรือระดับอุดมศึกษา หรือเปรียบเทียบกับสถานศึกษาในสังกัดอื่นๆ

2.2 ควรมีการศึกษความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา

2.3 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพโดยผู้วิจัยเข้าไปอยู่ในพื้นที่เพื่อสังเกต สัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากยิ่งขึ้น

2.4 ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กรชนก แยมอุทัย. (2557). *ประสิทธิผลสถานศึกษาตามธรรมชาติของบุคลากรทางการศึกษา*. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- ทับทิม แสงอินทร์. (2559). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี*. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- ธีระ รุญเจริญ. (2546). *การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- นิสรพร แซ่มชุงาม. (2561). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 4*. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ฤทัยรัตน์ ปัญญาสิม. (2559). *การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9*. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม).
- วิบูลธ ธิลพิบูลย์. (2563). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนนทบุรีเขต 1*. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- ไศภิดา คล้ายหนองสรวง. (2558). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3*. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2. (2563). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 3 ปี พ.ศ. 2563-2565*. นครปฐม: กลุ่มแผนและนโยบาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2.
- สิน พันธุ์พินิจ. (2553). *เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.
- สุนทรี แสงอุไร. (2559). *เรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา*. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์).
- Hoy, W.K., & Miskel, C.G. (1991). *Educational administration: Theory, research and practice*. (4th ed). New York: McGraw- Hill.
- Mott, P. E. (1972). *The characteristic of effective organization*. New York: Harper and Row

- Sashkin, M. (1982). *A manager's guide to participative management*. New York: American Management Associations.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.